

I 6 DANA AKTIVIZMA PROTIV RODNOG NASILJA 25. novembar – 10. decembar 2009. godine

I 6 dana 2009 Zahtjevi za akciju

Tema Kampanje 16 dana aktivizma protiv rodnog nasilja u 2009. godini, *Posveti se • Djeluj • Zahtjevaj: MOŽEMO Zaustaviti nasilje protiv žena*, naglašava da svako ima ulogu u zaustavljanju rodno zasnovanog nasilja. Dok neki drugi dokumenti u ovom paketu opisuju akcije koje se trebaju preduzeti, ovaj dokument pruža okvir četiri ključna zahtjeva. Ova četiri zahtjeva (Podrži braniteljice ljudskih prava, Zaustavi nasilje protiv žena, Ojačaj strukture rodne ravnopravnosti u UN sistemu, i Proširi finansiranje za rodnu ravnopravnost) su formulisane od strane Centra za globalno liderstvo žena (CWGL) kao dio prošlogodišnje kampanje 16 dana aktivizma, koja je obilježavala 60.-tu godišnjicu usvajanja Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima. Kako se ovi zahtjevi vezuju za dugoročnije ciljeve, Centar za globalno liderstvo žena vjeruje da su ova četiri zahtjeva još uvijek relevantna za ovogodišnju kampanju.

Svaka od sljedeće četiri sekcije je revidirana na osnovu napretka koji je postignut tokom protekle godine. Kako dobijamo više analiza tekuće globalne finansijske krize u odnosu na nasilje protiv žena, nastavićemo da revidiramo zahtjev br. 4 koji se odnosi na finansiranje za rodnu ravnopravnost. Molimo vas da provjerite web stranicu 16 dana za najnovije verzije dokumenata u okviru paketa koji se odnosi na Preduzimanje Akcija. Centar za globalno liderstvo žena se nada da će vam ove informacije biti od koristi, skupa sa bibliografijom i listom resursa, u svrhu planiranja i razvoja vaših aktivnosti u okviru kampanje.

I. Zaustavite nasilje protiv žena

Zahtjev: Osigurajte prava ženama da žive slobodne od nasilja i zaustavite imunitet od nekažnjavanja za sve počinioce nasilja

Nasilje protiv žena kontinuirano predstavlja jedan od najtežih oblika kršenja ženskih ljudskih prava širom svijeta. Ono je uzrokovano ne samo polnom pripadnošću, već i faktorima kao što su rasa, etnička i nacionalna pripadnost, socijalni i ekonomski status, godine, seksualni identitet, invalidnost i dr. Rasprostranjenost nasilja protiv žena predstavlja globalnu krizu javnog zdravlja i prepreku ostvarivanju jednakosti, razvoja, sigurnosti i mira.

Imunitet državnih i nedržavnih aktera, uključujući članove porodice i zajednice, nastavlja biti jednom od ključnih prepreka u borbi protiv nasilja protiv žena i postizanja smislene odgovornosti vlada, UN sistema, i lokalnih zajednica. Ovaj nedostatak odgovornosti, kao takav, dozvoljava održavanje kulturnih vrijednosti i stavova u zajednici da dozvoljavaju – umjesto da kažnjavaju – nasilje.

2006. godine, Generalni sekreta Ujedinjenih nacija je objavio [Dubinsku studiju o svim oblicima nasilja protiv žena](#), koja naglašava da vlade imaju obavezu da: osiguraju ravnopravnost polova i zaštite ženska ljudska prava, u praksi pokažu vodeću ulogu u aktivnostima borbe protiv nasilja protiv žena, harmonizuju zakone, javne politike i prakse sa međunarodnim standardima, uključujući pristup pravdi i odšteti za sve žene koje trpe bilo koji od oblika nasilja, jačaju znanja o svim oblicima nasilja protiv žena kako bi razvijali informisane javne politike i strategije, izgrade i održe jake multisektoralne strategije koordinisane na državnom i lokalnom nivou, i alociraju adekvatne resurse i finansiranje za rad na ovom problemu. Svaka od ovih obaveza je od ključne važnosti za spriječavanje rodno zasnovanog nasilja.

- Osigurati da države preduzmu akciju u zaštiti žena od nasilja i kazne akte nasilja koje su počinjeni od državnih ili nedržavnih aktera, uključujući članove porodice i zajednice, kroz primjenu obaveza vlada (kao što su obaveze navedene u *Pekinškoj platformi za akciju, Programu za akciju usvojenom od strane Međunarodne konferencije o populaciji i razvoju, CEDAW-u, Rezolucijama UN Savjeta bezbjednosti 1325 i 1820, i Milenijumskom razvojnom cilju br. 3 u vezi sa ravnoparanošću polova).*
- Apelovati na sve pojedince/ke i zajednice da budu odgovorni agenti/ce promjena putem zalaganja i intervenisanja u cilju sprečavanja i izvještavanja o slučajevima nasilja protiv žena.
- Prikupljati i monitorirati podatke o raširenosti i pojavnosti različitih oblika nasilja protiv žena u različitim kontekstima.

- Pozivati na značajna povećanja u finansijskim doprinosima vlada, međunarodnih agencija i drugih donatora za aktivnosti usmjerene ka uklanjanju diskriminacije protiv žena, promovisanje ravnopravnosti polova i prevenciju svih oblika i manifestacija nasilja protiv žena ([Gdje je novac za ženska ljudska prava](#)).
- Zalagati se za kreiranje ili primjenu Nacionalnog plana akcije za nasilje protiv žena i djevojčica, kao i adekvatne resurse za primjenu planova.
- Osigurati da strategije prevencije ohrabruju muškarce i dječake da budu dio rješenja, uz održavanje kontinuiranog fokusa na osnaživanju žena, zaustavljanje diskriminacije koja predstavlja izvor nasilja protiv žena i dovođenje u pitanje socijalno konstruisanih neravnopravnih odnosa moći među polovima.
- Pozvati Ujedinjene nacije da preduzmu odlučniju akciju na provođenju kampanje Generalnog sekretara *UNiTE to End Violence Against Women* i aktivno uključe u kampanju nevladine organizacije.

2. Podržite braniteljice ljudskih prava

Zahtjev: Zaštitite prava braniteljica ljudskih prava i braniteljica ženskih ljudskih prava, kako bi se mogle javno zalagati bez prijeteći po njihovu fizičku i psihološku sigurnost.

Širom svijeta, žene koje se uključuju u odbranu ljudskih prava su napadane na različite načine zbog svojih političkih ciljeva, aktivističkih identiteta ili jednostavno zbog toga što su žene koje se javno zalažu za odbranu ljudskih prava i ženskih ljudskih prava. Aktivisti i aktivistkinje se takođe osuđuju naročito zbog toga što se bave problemima koji se vezuju za ženska prava i seksualna prava. Kao oblici kažnjavanja i sprečavanja političkih ciljeva, aktivistima i aktivistkinjama se prijete sa fizičkim nasiljem i uznemiravanjem, njihova prava na organizovanje, slobodu udruživanja i slobodu govora se ograničavaju i njihovim organizacijama se prijete sa zabranjivanjem rada ili drugim vidovima pravnih sankcija.

- Zaštitite prava braniteljica ženskih ljudskih prava i osigurajte kažnjavanje onih koji ugrožavaju njihova prava, bilo da se radi o vladinim ili nevladinim institucijama, pojedincima i sl.
- Dokumentujte i izvestite o kršenjima prava braniteljica ženskih ljudskih prava i svih branitelja ženskih (i seksualnih) prava.
- Suprostavite se političkim kontekstima kao što je globalni porast fundamentalizama koji pogađaju prava braniteljica ženskih ljudskih prava.
- Suprostavite se napadima na žensku seksualnost kao formi kažnjavanja za njeno zalaganje, kao i regulisanju dobrovoljne seksualnosti koja vodi ovim napadima.
- Pozovite vlade i donatore da izdvoje sredstva za promjenu odredbi UN Deklaracije o braniteljima/cama ljudskih prava.

3. Ojačajte strukture rodne ravnopravnosti u okviru Ujedinjenih nacija

Zahtjev: Izgradite jaču žensku organizaciju u okviru UN-a koja može unaprijediti ženska ljudska prava i ravnopravnost polova, primjenite globalne politike i postignite rezultate u korist žena svuda.

Tokom posljednjih 30 godina, Ujedinjene nacije su bile pokretačka snaga u naporima da se definiše široka globalna agenda za mir i sigurnost, ljudska prava, smanjenje siromaštva i održivi razvoj. Kao rezultat aktivnosti UN-a, značajna podrška je data unaprijeđenju položaja žena i ženskom osnaživanju.

Međutim, Ujedinjene nacijama još uvijek nedostaje snažno rukovođenje na liderskom nivou, kako na nivou sjedišta UN-a tako i misijama na nivou država članica, kao i efikasan mehanizam da bi se realizovale brojne definisane obaveze koje su od ključne važnosti. Ujedinjene nacije imaju mali broj agencija sa nedostatkom resursa koje se isključivo fokusiraju na ženska pitanja i koje nisu u mogućnosti da pruže resurse ili liderstvo koje zaslužuju žene širom svijeta.

U ovom kontekstu, žene vrše pritisak na vlade da pokrenu pitanje slabosti sistema vezanog za pitanja ravnopravnosti polova i osnaživanja žena u okviru Ujedinjenih nacija, kao dio cjelokupnih promjena UN sistema koji je započeo 2006. godine pod rukovodstvom predhodnog Generalnog sekretara UN-a Kofija Anana. Ovo je veoma važna intervencija s obzirom da je postalo jasno da Ujedinjene nacije nisu u mogućnosti da pomognu zemljama da postignu ravnopravnost polova i osnaživanje žena ukoliko rad na ženskim pitanjima ostane fragmentiran, nekordiniran i sa nedostatkom resursa.

- Osigurati da nova ženska agencija/organizacija/institucija UN-a ima prisustvo na nivou država i jak operativni mandat.
- Kreirati novu poziciju pod okriljem UN institucije Generalnog sekretara koja će omogućiti predstavljanje žena na visokom nivou UN sistema odlučivanja i razvoja politika na globalnom nivou i nivou misija u državama.

- Osigurati da nova ženska organizacija ima ambiciozno finansiranje sa stabilnim i predvidljivim resursima na minimalnom nivou od 1 biliona Američkih dolara, i da budžet ove organizacije značajno raste u narednom periodu.
- Promovisati integraciju ravnopravnosti polova i ženskih ljudskih prava kroz sistem UN-a, uključujući i sve UN reformske procese.
- Garantovati značajno, sistematsko uključivanje različitih organizacija civilnog društva u rad ženske organizacije UN-a

4. Proširiti finansiranje za ravnopravnost polova

Zahtjev: Obezbjediti neophodna finansijska sredstva kako bi se zaštitio dosadašnji napredak ka postizanju ravnopravnosti polova i ženskih ljudskih prava na svim nivoima širom svijeta.

Ženska ljudska prava su još više izložena različitim napadima u središtu globalne finansijske krize. Tokom perioda ekonomske nestabilnosti, žene su obično te koje prve koje imaju iskustva smanjena plata ili dobijanja otkaza. Pored toga, sa smanjenjem državnih resursa i sigurnih mreža za građane i građanke, žene neproporcionalno nose teret povećanja neplaćenog rada ili rada na crno. Smanjene resursa u domaćinstvu može imati devastirajuće posljedice u smislu zapošljavanja žena, položaja žena i mogućnosti žena da pregovaraju u okviru porodice, obrazovanja ženske djece, ženskog zdravlja i zdravlja ženske, smrtnosti novorođenčadi, zdravlja trudnica i porodilja, kao i domaćeg nasilja.

Aktivnosti koje danas poduzimaju države, razvojne agencije i međunarodne finansijske institucije će imati dugotrajne posljedice za ekonomska i socijalna prava žena. Osiguravanje rezultata koji su postignuti do sada na polju ravnopravnosti polova i podrška postizanju Milenijumskih razvojnih ciljeva će zahtjevati veću obavezanost od postojeće u smislu održive političke i finansijske podrške. Organizacije koje se bave ženskim ljudskim pravima su naglasile da je nekonzistentnost u alociranju finansijskih sredstava od strane država, razvojnih agencija i međunarodnih finansijskih institucija, kao i njihov neuspjeh da u potpunosti demonstriraju obavezanost ka postizanju ravnopravnosti polova su imali negativan efekat na primjenu ženskih ljudskih prava (*Fundher*). U procesu produbljivanja uticaja ekonomske krize širom svijeta, finansijski moraju imati u vidu da će ženske organizacije i druge organizacije civilnog društva iskusiti još veće zahtjeve za servise koje pružaju, tamo gdje vlade nisu u mogućnosti da zaštite građanke i građane ili obezbede uslove za njihovu sigurnost.

Vlade, donatorske zemlje, agencije za pomoć, razvojne agencije i međunarodna tijela trebaju da:

- Odvoje održive resurse za organizacije koje rade na pitanjima ravnopravnosti polova i zaštite ženskih ljudskih prava.
- Investiraju u unaprijeđenje servisa za žene u područjima kao što su zdravstvena zaštita i obrazovanje.
- Omoguće veći pristup finansijskim resursima za žene putem promovisanja mogućnosti zapošljavanja i pristupa kapitalu, zajmovima i kreditnim programima i osiguravanja da zakoni o svojinskim pravima i nasljeđivanju nisu diskriminatorni prema ženama.
- Kreiraju i realizuju rodne budžete u svim institucijama na svim nivoima - od lokalnog do globalnog – i osiguraju da rodno odgovorno budžetiranje takođe predstavlja dio stimulativnih paketa i planova.
- Ostvare obećanja donatorskih zemalja da daju 0.7% njihovih nacionalnih budžeta u zvaničnu razvojnu pomoć i osiguraju da pomoć nije uslovljena restriktivnim uslovima i da odgovara potrebama žena na lokalnom nivou.
- Izvrše pregled globalnih finansijskih i ekonomskih sistema kako bi tragali za alternativama koje bi doprinijele sveukupnoj ljudskoj sigurnosti, unaprijedile ravnopravnost polova, povećale mogućnosti žena da uživaju u svim ljudskim pravima, i omogućile ravnopravniju distribuciju resursa.
- Obezbede polno razvrstane statističke podatke o uticaju finansijske krize i dokumentuju trendove pogoršanja u novim oblicima nasilja protiv žena koje su specifično vezane za ekonomsku oskudicu izazvanu krizom.

Translation provided by United Women Banja Luka
<http://www.unitedwomenbl.org>

Center for Women's Global Leadership

Rutgers University, 160 Ryders Lane, New Brunswick, NJ 08901-8555 USA
 Phone (1-732) 932-8782, Fax: (1-732) 932-1180, E-mail: 16days@cwgl.rutgers.edu
 Website: <http://www.cwgl.rutgers.edu/16days/home.html>